

<p>محتوای نوشتاری (کلیه رشته ها) سال تحصیلی 1399-1400 طراح: اعظم روشنی زاده</p>	<p>بسمه تعالی گروه آموزشی معارف اداره آموزش و پرورش خرم آباد ناحیه (2) «دبیرستان نرگس» تمدن جدید و مسئولیت ما</p>	<p>درس دهم «تمدن جدید» دین و زندگی (3) پایه دوازدهم</p>
---	---	--

موضوع: تمدن جدید

هدف کلی:

آشنایی با تمدن جدید و ارزیابی آن و بررسی نقاط قوت و ضعف آن و شناسایی مسئولیت خود را در مواجهه با آن.

اهداف رفتاری:

- 1- سه تمدن بزرگ اروپا را تبیین نماید.
 - 2- بتواند آثار و پیامدهای مثبت و منفی تمدن جدید را در حوزه های مختلف علم، عدل و قسط بیان کند.
 - 3- بتواند آثار منفی تمدن جدید را در خانواده بنویسد.
 - 4- توضیح دهد که چه مسئولیتی در مواجهه با آثار تمدن جدید دارد.
- برای مقابله با آثار منفی تمدن جدید راهکار بیان کند.

چکیده:

تمدن جدید برای دنیای امروز مزایای بسیاری داشت از جمله علم امکانات اجناس و لوازم گوناگون اما در برابر این داده ها توانست خیلی چیزها از جامعه انسانی بگیرد که به هیچ عنوان قابل جبران نیست تمدن جدید توانست بنیان خانواده را سست کند و خیلی از مسائل اخلاقی را زیر سوال ببرد در کنار این جامعه آشفته تنها پناه واقعی و تنها ساحل آرام پناه آوردن به آموزه های دینی و الهی است که می توان از طوفان آشوبگر تمدن جدید رهایی یافت.

نکات مهم درس:

- 1- زمینه های پیدایش تمدن جدید در اروپا
- آثار و پیامدهای مثبت و منفی تمدن جدید در حوزه علم که شامل
الف) آثار مثبت: رشد سریع علم- توانایی بهره مندی بیشتر از طبیعت

(ب) آثار منفی: مصرف زدگی - نابودی طبیعت - علم زدگی

2- آثار و پیامدهای مثبت و منفی تمدن جدید در حوزه: عدل و قسط

الف) آثار مثبت: توجه به قانون - مشارکت مردم در تشکیل حکومت

ب) آثار منفی: ظهور ظلم فراگیر - افزایش فاصله میان فقیر و غنی - جهان نظامی شده و محصور در تسلیحات

3- آثار و پیامدهای منفی تمدن جدید در حوزه خانواده - فرو پاشی نهاد خانواده - بی بندوباری جنسی - استفاده

ابزاری از زنان

حال با توجه به این نکات مسئولیت ما در این زمینه ها چیست؟

آیات و احادیث :

تدبر در قرآن صحیفه 1309 أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَ جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ

به راه پروردگارت دعوت کن با دانش استوار و اندرز نیکو و با آنان به شیوه‌ای که نیکوتر است مجادله نما

روش اول: بهره مندی از حکمت و استدلال در هنگام دعوت

روش دوم: استفاده از موعظه حسنه و اندرز نیکو

روش سوم: استفاده از جدال احسن و بهتر هنگام بحث و مناظره

تحقیق

اگر شما کارگردان فیلم در سینما بودی چه موضوعی درباره تمدن جدید را انتخاب می کردید و این موضوع چه پیام هایی می توانست داشته باشد.

توضیح درس:

زمینه های پیدایش تمدن جدید:

1- کلیسا و تعالیم تحریف شده: تمدن دوم اروپا به که به قرون وسطی معروف است با کنار گذاشتن بت پرستی به

مسیحیت روی می آورد و این پیشرفت برای آنان محسوب می شد که باعث شد مردم بت پرست به یک دین الهی

معتقد شدند و باعث اتحاد در اروپا شد اما اندک اندک با اعتقادات نادرست مسیحیت باعث دوری مردم از این

آئین شدند اعتقادات اشتباهی مانند اینکه آدم در بهشت دچار گناه شده و یا اینکه انسان از ابتدا گناهکار زاده می

شود که باعث می شد انسان همیشه با یک احساس گناه زندگی کند یا به عنوان مثال آنها معتقد بودند که

اعتراف به گناه در نزد کشیش باعث آمرزیده شدن است و اعتقادات و آیین های غلطی که شاید قسمتی از آنها به

دلیل پول دوستی و جاه طلبی عوامل کلیسا بوده باعث دوری مردم از کلیسا و روی آوردن آنها به تمدن جدید

شد. 2- بهره گیری از تجربیات سایر تمدن ها: حدود قرن هفتم میلادی در اواسط قرون وسطا در همسایگی اروپا،

تمدن اسلامی متولد شد و در طول سه قرن به شکوفایی رسید. کتاب‌های مسلمان دانشمند به سرعت ترجمه شد و باعث شد رهبری کلیسا را نقد کنند باعث روی آوردن مردم به خرد ورزی و پژوهش و اندیشه گردید و این عامل آنها را از تفکرات پوسیده مسیحیت دور کند و به تمدن جدید نزدیک گرداند.

آثار و پیامدهای مثبت و منفی تمدن جدید

حوزه علم

آثار مثبت :

رشد سریع علم- توانایی بهره مندی بیشتر از طبیعت

آثار منفی :

مصرف زدگی- نابودی طبیعت- علم زدگی

رشد سریع علم: در دوران تمدن جدید علم در قرون اخیر جهشی فوق العاده داشته که به طوری که دوران جدید را می‌توان دوران علم نامید اختراع تلفن، ماهواره، شبکه های اینترنت و غیره توانایی بهره مندی بیشتر از طبیعت: انسان با تصرف بالایی که در علم به دست آورد در طبیعت تصرف فوق العاده به دست آورد باسدهای بزرگ آب ها را مهار کردند و توانای خود را به رخ طبیعت کشاند.

آثار تمدن جدید:

1- مصرف زدگی

2- نابودی طبیعی

3- علم زدگی

مسئولیت ما در این حوزه :

- 1- تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری
- 2- حضور موثر و فعال در جامعه جهانی
- 3- ترسیم چهره عقلانی و منطقی دین اسلام

- 1- تلاش برای پیشگام شدن در علم و فن آوری : پیشرفت علمی پایه های استقلال یک ملت را تقویت می کند و مانع تسلط بیگانان می شود.
2. حضور موثر و فعال در جامعه جهانی: جوامع غربی به دلیل شکست در مسیر علوم تجربی به شدت به دنبال راه و مکتبی هستند که نجات بخش آنها باشد و پیامی که منطبق با فطرت انسان هاست. لازم است ما در برابر تبلیغات وسیع آنها پیام رهایی بخش اسلام را به گوش جهانیان برسانیم.
- 3- ترسیم چهره عقلانی و منطقی دین اسلام: دین اسلام یک دین منطقی و استدلالی است و هر آموزه و حکم آن براساس حکمت الهی است.

حوزه عدل و قسط:

آثار مثبت :

- 1- توجه به قانون : مردم با حقوق خود در مقابل دولت ها آشنا هستند مانند حق کارگر حق کودک، حق تعلیم و تربیت
- 2- مشارکت مردم در تشکیل حکومت دیگر مردم در سرنوشت خود دخیل بودند.

آثار منفی :

- 1- ظهور ظلم فراگیر استعمار = آنها به بهانه استعمار آباد کردن بسیاری از کشورها را تحت سلطه خود در می آورند. دوره استعمار که دوره استعمار که دوره غارت علنی ثروت ملت ها بود و تا اواخر قرن بیستم ادامه داشت، که برخی محققان بر این باورند ثروتی که در دوره استعمار از کشورهای استعمار زده به کشورهای
- 2- افزایش فاصله میان انسان های فقیر و غنی در جهان : صاحبان سرمایه و صنعت منابع طبیعی اکثر نقاط جهان را به بهایی بسیار اندک خریدند و یا با قدرت نظامی خود تاراج کردند و کالاها خود را با قیمت های بسیار سنگین به مردم همان سرزمین می فروختند.
- 3- جهان نظامی شده و محصور در تسلیحات : امروزه مردم جهان هر لحظه در مخاطره به کار افتادن سلاح هایی هستند که می توانند چندین بار همه کره زمین را نابود کنند.

مسئولیت ما در این حوزه :

1- مبارزه با ستمگران و تقویت فرهنگ جهاد و شهادت و صبر

2- استحکام بخشیدن به نظام اسلامی

1- مبارزه با ستمگران: یکی از اهداف اصلی انبیاء مبارزه با ظلم و برقراری عدل و گسترش حق و حقیقت بود.

البته عدالت بر مبنای هوشیاری

2- استحکام بخشیدن به نظام اسلامی: استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور مهمترین مهمترین عامل برای

حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان است.

حوزه خانواده

تمدن جدید با نگاه مادی به انسان به ویژه در حوزه روابط زن و مرد بیشترین آسیب‌ها را به نهاد خانواده وارد کرد. برخی از این آسیب‌ها عبارتند از:

1- فروپاشی نهاد خانواده: امروزه بیش از ۵۰ درصد ازدواج‌ها به طلاق می‌انجامد و ارتباطات خانوادگی بسیار ضعیف و

حتی خانواده که شامل پدر و مادر و بچه‌ها می‌باشد ارتباط سرد که اکثراً با نام طلاق رومی نام گرفته است.

2- بی بند و باری جنسی: بی‌بندوباری جنسی در غرب چنان رواج یافته که دیگر دولت‌ها توان اصلاح و مبارزه با آن

را ندارند فرزندان تک سرپرست و فرزندان بدون پدر که نتیجه روابط نامشروع است روز به روز در حال افزایش است.

استفاده ابزاری از زنان: استفاده ابزاری از زنان برای تبلیغ کالاها تشویق آنان به پوشیدن لباس‌های نامناسب و روابط نامشروع میان زنان و مردان از نتایج دیگر تمدن جدید است.

مسئولیت ما در این حوزه :

خانواده کانون رشد فضیلت‌ها و پاکی‌ها و محل تربیت نسل‌های خلاق و توانمند و با همّت است که با تکیه بر آن می‌توان جلوی خیلی از فسادها و انحرافات اجتماعی را گرفت.

تمدن جدید و مسئولیت ما

و نحوه زندگی در آن بهتر بشناسایی کنیم و مسئولیت خود را در مواجهه با آن بدانیم

مروری بر تمدن‌های این تمدن با معیارهای الهی ارزیابی شود

و با این ارزیابی نقاط قوت و ضعف تمدن امروزی پس برده

تمدن سوم که تقریباً تمامی جهان امروز تحت تاثیر خود قرار داده است و آثار آن در عرصه های مختلف فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و ... به خوبی نمایان است مانند هر تمدن دیگر و نقاط قوت و ضعف دارد.

تمدن دوم در قرن چهارم میلادی با گسترش مسیحیت در اروپا و آغاز حاکمیت کلیسا بر زندگی سیاسی و اجتماعی مردم آغاز و در قران های پانزدهم و شانزدهم ادامه یافت

تمدن اول قبل از میلاد حضرت مسیح در قرن های چهارم تا ششم قبل از میلاد در یونان شکل گرفت و در روم باستان ادامه یافت.

سه تمدن در اروپا

زمینه های پیدایش تمدن جدید

1- کلیسا و تعالیم تعریف شده

(تمدن دوم اروپا مشهور به قرون وسطی با کنار گذاشتن اعتقادات باستانی و بت پرستی و روی آوردن به مسیحیت آغاز شد.)

2- بهره گیری از تجربیات سایر تمدن ها حدود قرن هفتم میلادی و در اواسط قرون وسطی در همسایگی اروپا تمدن اسلامی متولد شد و طی دو قرن شکوفا و شاداب شد و بر محیط اطراف اثر گذاشت

آثار و پیامد های مثبت و منفی تمدن جدید

حوزه علم : حوزه مثبت 1- رشد سریع علم 2- توانایی بهر مندی بیشتر از طبیعت

حوزه منفی 1- مصرف زدگی 2- نابودی طبیعت 3- علم زدگی

مسئولیت ما در این حوزه: تلاش برای پیش گام شدن در علم و فناوری ، حضور موثر و فعال در جامعه جهانی ، ترسیم چهره عقلانی و منطقی دین اسلام

حوزه عدل و قسط : حوزه مثبت 1- توجه به فنون 2- مشارکت مردم در تشکیل حکومت

حوزه منفی 1- ظهور ظلم فراگیر و پدیده استعمار 2- افزایش فاصله میان انسان های غنی و فقیر در جامعه 3- جهان نظامی شده و محصور در تسلیحات

مسئولیت ما در این حوزه : مبارزه با ستمگران تقویت جهاد و شهادت و صبر ، استحکام بخشیدن به نظام اسلامی

حوزه خانواده: آسیب‌ها در حوزه روابط زن و مرد 1- فروپاشی نهاد خانواده 2- بی‌بند و باری جنسی 3- استفاده ابزاری از زنان

مسئولیت ما در این حوزه: تلاش در جهت تحکیم خانواد

سوالات ارزشیابی

1) ه سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید؟

الف) افزایش فاصله طبقاتی از آسیب‌های کدام حوزه فرهنگ جدید است.

ب) برای تولید انبوه کالا حاکمان غربی به دنبال چه چیزی بودند.

ج) چه چیزی در حوزه علم باعث جلوگیری از تسلط بیگانگان میشود.

د) چه چیزی باعث مصرف‌گرایی و هجوم به کالاها می‌شود چه عاملی بدبینی اروپاییان را به کلیسا سبب می‌شد.

2) گزینه صحیح را مشخص کنید.

الف) در مورد تمدن دوره دوم اروپا و کدام نادرست است؟

❖ در نجات اروپا از بت پرستی و شرک چندان موفق نبود.

❖ این تمدن به تمدن قرون وسطا معروف است.

❖ بناهای عظیم و باشکوه مذهبی در این دوره ساخته شد.

❖ مبلغان مسیحی تشکیلات پیچیده‌ای جهت تبلیغ مسیحیت را انداختند.

ب) به ترتیب «مشارکت مردم در حکومت» و «جهان‌نظامی شده محصول در تسلیحات» و «بی‌بند و باری جنسی» مربوط به پیامدهای تمدن جدید است؟

❖ خانواده- عدل و قسط- خانواده

❖ عدل و قسط- علم و فناوری- خانواده

❖ عدل و قسط- عدل و قسط- علم و فناوری

❖ عدل و قسط- عدل و قسط- خانواده

ج) مسئولیت جوامع مسلمان در حوزه خانواده در دنیای امروز چیست؟

❖ تلاش در جهت ترکیب بنیان خانواده

❖ نشان دادن و روشنفکری در زمینه بی‌بند و باری جنسی تمدن غرب

❖ استحکام بخشیدن به خانواده در نظام اسلامی

❖ جلوگیری از فروپاشی خانواده هسته ای و خانواده گسترده

د) رشد سریع علم از پیامدهای..... تمدن جدید در حوزه..... و توانایی بهره مندی بیشتر از طبیعت از پیامدهای..... حوزه است.

❖ منفی - علم - مثبت

❖ مثبت - علم - مثبت

❖ مثبت - عدل و قسط - منفی

❖ منفی - عدل قسط - مثبت

3) جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

❖ سرسختی رهبران اصلی کلیسا در مقابل نظریات جدید سبب پیدایش این عقیده شد که دین با..... و..... مخالف است.

❖ در قرن ۱۸ میلادی احساس پدید آمد که..... تنها رمز موفقیت و سعادت ملت‌هاست.

❖ میان یک پیام و روش تبلیغ آن باید..... منطقی و معقول برقرار باشد.

❖ حق..... و دخالت مردم بر امور خود گام مثبت دیگری بود که در قرن جدید برداشته شد.

❖ شیوه جدید استعمارگران برای تسلط به کشورهای ضعیف..... نام گرفت.

❖ بی بند و باری جنسی از آسیب های تمدن جدید در حوزه..... است

جواب سوالات ارزشیابی

1) الف- آثار منفی حوزه عدل و قسط

2) ب- به بازارهای کشورهای دیگر نیاز داشتند و به منابع طبیعی آن کشورها نیازمند بودند.

3) پیشرفت علمی پایه های استقلال یک ملت را تقویت می کند و مانع تسلط بیگانگان می شود

4) استفاده از جاذبه تبلیغات در مردم- دوگانگی از گفتار و رفتار و عمل به ترویج سبب بدبینی اروپائیان نسبت به کلیسا شد.

۲) گزینه صحیح

الف) گزینه اول (ب) گزینه چهارم (ج) گزینه سوم (د) گزینه دوم

3) 1- خردورزی و علم 2- علم تجربی 3- تناسب

4- تعیین سرنوشت 5- استعمار نو 6- خانواده

سوالات هماهنگ

1- از آثار مثبت حوزه علم توانایی بهره مندی بیشتر از طبیعت را توضیح دهید. خرداد 99

علم و تکنولوژی سبب شده که آدمی بتواند در طبیعت تصرف فوق العاده کند و تغییراتی را در آن به وجود آورد. نفت را از

اعماق زمین بیرون بکشد و معادن را استخراج کند کوه ها را برای ساختن تونل بشکافت با سدهای بزرگ آب ها را مهار نماید و قدرت و توانایی خود را به رخ طبیعت بکشد.

2- دو مورد از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه عدل و قسط را نام ببرید. خرداد 99

توجه به قانون - مشارکت مردم در تشکیل حکومت

3- علت ظهور مکاتب عرفانی و معنوی در غرب چیست و چرا نتیجه‌ای جز سردرگمی برای بشر نداشته است؟

خرداد 99

چون جوامع غربی با گذشت چند قرن و شکست های پی در پی دریافتند که علم تجربی نمی تواند پاسخگوی همه نیازهای انسان باشد پس این نیاز انسان غریبه معنویت باعث ایجاد مکاتب عرفانی و معنوی شد اما به دلیل آنکه برآمده از آموزه‌های حیاتی نیستند نتیجه‌ای جز سردرگمی برای بشر نداشتند.

4- بر اساس عبارت قرآنی « أَدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَ جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ » دو روش

صحیح دعوت را بنویسید.

دانش استوار، اندرز نیکو، بحث و مجادله به روش نیکوتر .

5- زمینه های پیدایش تمدن جدید را بنویسید؟ خرداد 98

کلیسا و تعالیم تعریف شده- بهره گیری از تجربیات سایر تمدن‌ها

6- از آثار و پیامدهای منفی تمدن جدید در حوزه عدل و قسط، افزایش فاصله میان انسان های فقیر و غنی در

جهان را شرح دهید؟ خرداد 98

شکل گیری نظام های سیاسی جدید بر پایه قدرت سرمایه‌داران و نفع طلبی فزاینده آنان بود صاحبان سرمایه و منفعت، منابع طبیعی اکثر نقاط جهان را به بهایی بسیار خریدند- و یا با قدرت نظامی خود تاراج کردند و کارهای خود را با قیمت های بسیار سنگین به مردمان همان سرزمینها فروختند بدین ترتیب بخش کوچکی از جهان روز به روز غنی تر شد و بخش اعظم آن در فقر و تنگدستی فرو رفت.

ارجاعات:

1- برگرفته از کتاب « جوان مسلمان و دنیای متجدد » تألیف دکتر سید حسین نصیر، نصر سالهای متمادی در آمریکا

و اروپا زندگی کرده و یا پیامدهای تمدن جدید از نزدیک آشناست.

2- مؤسسه تحقیقاتی ریپ ایز (به نقل از نشریه سیاحت غرب، شماره 6).

3- سوره بقره، آیه 128 (رَبَّنَا وَاجْعَلْنَا مُسْلِمِينَ لَكَ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِنَا لَكَ وَ آرِنَا مَنَاسِكَنَا وَ تَبَّ عَلَيْنَا إِنَّكَ أَنْتَ التَّوَّابُ

الرَّحِيمُ)